โครงการคัดเลือกศูนย์อำนวยความเป็นธรรมต้นแบบ ประจำปี พ.ศ. 2552

---

1. หลักการและเหตุผล

การอำนวยความเป็นธรรมถือเป็นภารกิจที่สำคัญของกรมการปกครองในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้ได้รับความเป็นธรรม ภายใต้กรอบหรือบทบัญญัติของกฎหมาย โดยเท่าเทียมกัน กรมการปกครองจึงได้จัดตั้งศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอขึ้นทุกอำเภอทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2548 ทั้งนี้เป็นไปตามภารกิจของกรมการปกครองตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2545 ซึ่งมีภารกิจเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในประเทศ การอำนวยความเป็นธรรมให้แก่ประชาชน และยุทธศาสตร์กรมการปกครอง ประจำปี พ.ศ. 2551 – 2554 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการอำนวยความเป็นธรรม ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานด้านการอำนวยความเป็นธรรม โดยกำหนดเป้าประสงค์ของประเด็นยุทธศาสตร์ : การอำนวยความเป็นธรรมเป็นที่พึ่งของประชาชน และมีกลยุทธ์รวมถึงโครงการ/กิจกรรมต่างๆ สนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่กำหนด เช่น การพัฒนาระบบการอำนวยความเป็นธรรมเชิงรุก การจัดตั้งเครือข่ายการอำนวยความเป็นธรรม เป็นต้น โดยการปฏิบัติงานด้านการอำนวยความเป็นธรรมในระดับภูมิภาค อำเภอโดยเฉพาะศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอ ถือเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ

จากเหตุผลข้างต้นจึงเห็นได้ว่าศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอมีบทบาทและมีภารกิจที่สำคัญในการอำนวยความเป็นธรรมให้แก่ประชาชน ซึ่งในแต่ละพื้นที่มีการดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด แต่มีวิธีการดำเนินการที่แตกต่างกันไปตามสภาพพื้นที่และปัญหาที่พบ กรมการปกครองจึงมีแนวคิดที่จะคัดเลือกศูนย์อำนวยความเป็นธรรมต้นแบบที่มีการดำเนินการเป็นไปตามแนวทางที่กรมการปกครองกำหนดและมีผลการดำเนินงานที่โดดเด่นด้านการอำนวยความเป็นธรรม เพื่อนำมาเป็นต้นแบบในการพัฒนาศูนย์อำนวยความเป็นธรรมให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้นไป สำนักการสอบสวนและนิติการจึงได้จัดทำโครงการคัดเลือกศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบ ประจำปี พ.ศ. 2552 ขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

2.1 เพื่อพัฒนาและปรับปรุงศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

2.2 เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์กรมการปกครองด้านการอำนวยความเป็นธรรมให้เป็นที่พึ่งของประชาชนอย่างแท้จริง

/ 2.3 เพื่อเสริมสร้าง ...

2.3 เพื่อเสริมสร้างขวัญ กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานด้านการอำนวยความเป็นธรรมระดับภูมิภาค

2.4 เพื่อหาต้นแบบการดำเนินงานของศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอ และนำมาปรับปรุงให้เป็นรูปธรรมเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานแก่อำเภออื่นๆ ต่อไป

3. <u>เป้าหมาย</u>

คัดเลือกศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบจากศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอทั่วประเทศแบ่งเป็น

3.1 ศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบระดับเขต คัดเลือกจากศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอทั่วประเทศ โดยแบ่งตามเขตการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ กรมการปกครอง รวมทั้งสิ้น 18 เขต

3.2 ศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบระดับภาค คัดเลือกจากศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบระดับเขต เพื่อเป็นผู้ชนะเลิศในระดับภาค โดยโครงการฯ แบ่งจำนวนจังหวัดในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน เป็น 4 ภาค ดังนี้ (ภาคผนวก ก)

(1) ภาคกลาง ประกอบด้วยเขตตรวจราชการที่ 1, 2, 3, 4 และ 9 รวม 21 จังหวัด

(2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยเขตตรวจราชการที่ 10, 11, 12, 13 และ 14 รวม 19 จังหวัด

(3) ภาคเหนือ ประกอบด้วยเขตตรวจราชการที่ 15, 16, 17 และ 18 รวม 17 จังหวัด

(4) ภาคใต้ ประกอบด้วยเขตตรวจราชการที่ 5, 6, 7 และ 8 รวม 18 จังหวัด

4. <u>มาตรฐานการพิจารณา</u>

การคัดเลือกศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบจะพิจารณาให้คะแนนใน 5 ด้าน ได้แก่ สถานที่ (10 คะแนน), บุคลากร (10 คะแนน), การปฏิบัติงาน (30 คะแนน), การดำเนินการเชิงรุก (20 คะแนน) และผลงานที่โดดเด่นเป็นรูปธรรม (30 คะแนน) รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน โดยดูผลการปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551 ถึงวันที่คณะกรรมการไปทำการประเมิน

อนึ่ง อำเภอที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ชนะเลิศระดับเขตและระดับภาคต้องได้คะแนนรวมตามเกณฑ์การพิจารณาข้างต้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

5. <u>วิธีดำเนินการ</u>

การดำเนินการแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ให้จังหวัดดำเนินการคัดเลือกศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบ จังหวัดละ 1 อำเภอ โดยอาจตั้งคณะกรรมการออกไปตรวจตามหลักเกณฑ์ที่กรมการปกครองกำหนด และรายงานกรมการปกครองทราบ

/ ขั้นตอนที่ 2 ...

ขั้นตอนที่ 2 มอบหมายผู้ตรวจราชการกรมการปกครองออกตรวจติดตามผลการดำเนินงานอำเภอที่ได้รับการเสนอชื่อตามขั้นตอนที่ 1 และคัดเลือกศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอที่มีผลการดำเนินงานดีเด่นตามมาตรฐาน 5 ด้านตามแบบประเมินผลฯ ที่กำหนด เพื่อเป็นศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบระดับเขตฯ ละ 1 แห่ง และเข้ารับการคัดเลือกในระดับภาคตามขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 3 กรมการปกครองแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกระดับภาคจำนวน 4 ชุด โดยมีผู้อำนวยการส่วนในสำนักการสอบสวนและนิติการได้แก่ ส่วนอำนวยความเป็นธรรม, ส่วนการสอบสวนคดีอาญา, ส่วนงานนิติการ และส่วนกำกับและตรวจสอบเป็นหัวหน้าคณะ และในแต่ละชุดมีข้าราชการสังกัดสำนักการสอบสวนและนิติการ จำนวน 2 คนเป็นผู้ช่วย เพื่อออกตรวจติดตามผลการดำเนินงานของอำเภอที่ได้รับการคัดเลือกในระดับเขต โดยแบ่งเป็น 4 ภาค และคณะกรรมการคัดเลือกแต่ละชุดจะไปตรวจติดตามผลและพิจารณาให้คะแนนรอบสุดท้ายตามแบบและมาตรฐานที่กรมการปกครองกำหนด เพื่อคัดเลือกผู้ชนะเลิศในระดับภาค และนำผลการพิจารณาเสนอที่ประชุมคณะกรรมการคัดเลือกศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบ เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ 4 กรมการปกครองแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการเป็นประธาน, ผู้ตรวจราชการกรมการปกครองทุกเขต, ผู้อำนวยการส่วนที่เป็นหัวหน้าชุดตรวจตามขั้นตอนที่ 3 เป็นกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการส่วนอำนวยความเป็นธรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบอำนวยความเป็นธรรมและหัวหน้ากลุ่มอำนวยความเป็นธรรมเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ มีหน้าที่พิจารณาและให้ความเห็นชอบผู้ชนะเลิศศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบในระดับภาค

6. <u>รางวัล</u>

6.1 ศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบชนะเลิศระดับภาคจะได้รับรางวัลโล่เกียรติยศ พร้อมเงินรางวัลแห่งละ 40,000 บาท เพื่อเป็นค่าปรับปรุง สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอ รวมจำนวน 4 แห่ง

6.2 ศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนระดับเขตจะได้รับประกาศชมเชยของกรมการปกครอง พร้อมเงินรางวัลแห่งละ 5,000 บาท เพื่อเป็นค่าบริหารจัดการของศูนย์อำนวยความเป็นธรรม รวมจำนวน 14 แห่ง

ทั้งนี้อำเภอที่ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับภาคจะไม่ได้รับเงินรางวัลและประกาศนียบัตรในระดับเขต

/ 7. <u>งบประมาณ</u> ...

7. <u>งบประมาณ</u>

ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2552 แผนงบประมาณบริหารจัดการภาครัฐ ผลผลิตดำเนินการตามกฎหมายในหน้าที่ของฝ่ายปกครอง กิจกรรมหลัก การดำเนินการตามกฎหมายในหน้าที่ของฝ่ายปกครอง โครงการสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์อำนวยความเป็นธรรม เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 457,000 บาท และแต่ละรายการสามารถถัวจ่ายกันได้ แยกเป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

7.1 เงินรางวัลสำหรับอำเภอที่ชนะเลิศระดับภาคๆละ 40,000 บาท รวม 4 ภาค รวมเป็นเงิน 160,000 บาท

เงินรางวัลที่ได้สำหรับจ่ายเป็นค่าปรับปรุง สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์อำนวยความเป็นธรรมในการจัดทำห้องไกล่เกลี่ยประนอมข้อพิพาทของอำเภอ พร้อมโต๊ะ และเก้าอี้สำหรับการไกล่เกลี่ย (โต๊ะกลมหรือตัวยู)

7.2 เงินรางวัลสำหรับอำเภอที่ชนะเลิศระดับเขตๆ ละ 5,000 บาท รวม 14 แห่ง รวมเป็นเงิน 70,000 บาท โดยเงินรางวัลที่ได้สำหรับจ่ายเป็นค่าบริหารจัดการภายในศูนย์อำนวยความเป็นธรรม

7.3 ค่าโล่รางวัล สำหรับผู้ชนะเลิศระดับภาค ภาคละ 3,000 บาท รวมเป็นเงิน 12,000 บาท

7.4 ค่าจัดทำประกาศเกียรติคุณ สำหรับผู้ชนะเลิศระดับเขต จำนวน 18 เขต รวมเป็นเงิน 5,000 บาท

7.5 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของคณะกรรมการคัดเลือกระดับภาคจำนวน 4 ชุดๆ ละ 3 คน เป็นเงิน 50,000 บาท/ชุด รวมเป็นเงิน 200,000 บาท

7.6 ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำนวน 10,000 บาท เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าจัดทำเอกสาร เป็นต้น

อนึ่งในการตรวจพิจารณาคัดเลือกระดับเขตของผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง ให้ใช้งบประมาณในการตรวจราชการของสำนักงานผู้ตรวจราชการกรมการปกครอง

8. <u>ระยะเวลาดำเนินการ</u>

เดือน มีนาคม – กันยายน พ.ศ. 2552

9. <u>ผู้รับผิดชอบโครงการ</u>

ส่วนอำนวยความเป็นธรรม สำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง

10. <u>ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ</u>

10.1 ได้ศูนย์อำนวยความเป็นธรรมอำเภอต้นแบบที่มีมาตรฐานเป็นไปตามที่กำหนดเพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานสำหรับที่อื่น และนำมาพิจารณาปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของศูนย์อำนวยความเป็นธรรมต่อไป

/ 10.2 เสริมสร้างขวัญและกำลังใจ ...

10.2 เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการอำนวยความเป็นธรรม และมีกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น

10.3 ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทบาทด้านการอำนวยความเป็นธรรมให้เผยแพร่สู่สาธารณชนอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น และเป็นการเพิ่มช่องทางในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน

11. ผู้เสนอโครงการ

(นายประดิษฐ์ ยมานันท์)
ผู้อำนวยการส่วนอำนวยความเป็นธรรม

12. ความเห็นของผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ

เห็นควรอนุมัติ

(นายสมคิด ใจยิ้ม)
ผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ

13. ความเห็นของรองอธิบดีกรมการปกครอง

ควรอนุมัติ

รองอธิบดีกรมการปกครอง

14. ผู้อนุมัติโครงการ

อนุมัติ

(นายวงศ์ศักดิ์ สวัสดิ์พาณิชย์)
อธิบดีกรมการปกครอง